

Verpleegkunde 25 culturele achtergrond

- Communiceer met cliënten uit verschillende culturen
- Ondersteun bewoners met gehoor- of geheugenproblemen
- culturele verschillen, communicatiestijlen, gehoor-/geheugenproblemen, ondersteunende communicatiestrategieën

De cultuurverschillen	Het geheugenhulpmiddel
De communicatiestijl	Aanpassen (zich aanpassen)
De non-verbale communicatie	Toelichten
De misverstanden	Herhalen
De beleefdheidsvorm	Langzaam spreken
De gewoontes	Eenvoudig uitleggen
De verwachtingspatroon	Samenvatten
De gevoeligheid	Geduldig zijn
De taalbarrière	Bevestigen (bevestigen wat iemand zegt)
De gehoorstoornis	Visueel ondersteunen
De geheugenstoornis	Rustig omgevingsgeluid
De compensatiestrategie	Respect tonen
Het luisterhulpmiddel	

1. Oefeningen

1. Koppel elk woord aan de juiste definitie.

a. de taalbarrière	1. je gedrag veranderen zodat het beter past bij de cliënt of de situatie
b. zich aanpassen	2. laten merken dat je het begrijpt, bijvoorbeeld door te herhalen
c. bevestigen (wat iemand zegt)	3. een probleem waardoor mensen elkaar niet goed begrijpen door een andere taal

a-3 b-1 c-2

2. Korte werkinstructie: cultureel sensitieve communicatie bij bewoners met gehoor- of geheugenproblemen (QR: Audio)

Vul de lege plekken in: non-verbale, geheugenstoornis, misverstanden, beleefdheidsvorm, luisterhulpmiddel, Herhaal, gehoorstoornis, Bevestig

Op onze afdeling wonen bewoners met verschillende culturele achtergronden. Dat merk je in gewoontes en in wat iemand als (1) _____ ervaart. De één verwacht direct contact en een duidelijke uitleg; de ander vindt het prettig als je eerst rustig kennismaat. Let ook op (2) _____ communicatie, zoals oogcontact, gezichtsuitdrukking en afstand. Bij (3) _____ helpt het om rustig te benoemen wat je ziet: "Ik merk dat dit niet duidelijk is." Vraag daarna wat iemand nodig heeft en controleer of jullie hetzelfde bedoelen.

Bij bewoners met een (4) _____ of (5) _____ pas je je communicatiestijl aan. Spreek langzaam, in korte zinnen en zonder veel achtergrondgeluid. (6) _____ belangrijke informatie en vat aan het einde samen. Gebruik waar mogelijk een (7) _____ of visuele ondersteuning. (8) _____ wat de bewoner zegt, toon respect en blijf geduldig, ook als iemand boos wordt of het gesprek vaak moet herhalen.

1. Welke voorbeelden van culturele verschillen noemt de tekst en hoe kun je daarop reageren?
_____
2. Noem drie concrete aanpassingen uit de tekst voor communicatie met bewoners met gehoor- of geheugenproblemen; welke zou je morgen toepassen in je werk en waarom?
_____

3. Luister naar het audiofragment en kies het juiste antwoord. (QR: Audio)

Waar Onwaar

1. De verpleegkundige had onduidelijkheid over pijnmedicatie doordat de bewoner zich anders uitdrukte en weinig oogcontact maakte.	☐	☐
2. Omdat de bewoner goed hoort en de taal geen probleem is, kan de verpleegkundige gewoon snel praten.	☐	☐
3. Om de communicatie te ondersteunen gebruikt de verpleegkundige zowel herhalen en samenvatten als visuele hulpmiddelen.	☐	☐

4. Kies de juiste oplossing

1. Bij een cliënt met een gehoorstoornis _____ ik extra langzaam, zodat hij mij beter kan volgen.
a. spreekt   b. spreek   c. spreken   d. sprak
  2. Als ik merk dat er misverstanden zijn, _____ ik de belangrijkste informatie kort samen.
a. vatte   b. vatten   c. vat   d. vaten
  3. Tijdens het gesprek _____ ik wat de cliënt zegt, zodat hij zich begrepen voelt.
a. bevestig   b. bevestigt   c. bevestigen   d. bevestigde
1. spreek 2. vat 3. bevestig

5. Rollenspel - dialogen (QR: Audio)

Familiegesprek over gehoor en geheugen

- Sanne** *Fijn dat u er bent, mevrouw De Vries. Ik wil kort praten over uw vader: we (verpleegkundige): merken dat hij slechter hoort en soms dingen vergeet.*
- Mevrouw De Vries (dochter):** *Ja, thuis is het ook zo. Hij zegt dat wij onduidelijk zijn, maar volgens mij hoort hij vaak de helft niet.*
- Sanne** *Dat klopt. Er ontstaan misverstanden: hij knikt, maar blijkt iets anders te (verpleegkundige): hebben begrepen. Daarom bevestig ik eerst wat hij zegt en vat ik het daarna kort samen.*
- Mevrouw De Vries (dochter):** *Goed idee, maar hij raakt snel geïrriteerd. Hij is gevoelig als mensen doen alsof hij een kind is.*
- Sanne** *Dat begrijp ik. We proberen respect te tonen en geduldig te zijn: rustig (verpleegkundige): spreken, korte zinnen gebruiken en storende geluiden verminderen, bijvoorbeeld de tv uitzetten.*
- Mevrouw De Vries (dochter):** *Hij heeft een luisterhulpmiddel, maar vergeet het soms in te doen.*
- Sanne** *Dan kunnen we een geheughulpmiddel proberen, zoals een briefje bij de (verpleegkundige): deur of een vaste routine. Ik ondersteun informatie ook visueel, bijvoorbeeld met een kaartje: 'medicatie om 08:00'.*
- Mevrouw De Vries (dochter):** *Klinkt goed. Als u het thuis ook eenvoudig uitlegt en af en toe herhaalt, kan ik dat zo ook toepassen.*

1. Welke misverstanden ontstaan er bij uw vader en waardoor ontstaan die volgens Sanne?
-

6. Spreken: vertaal en beantwoord (QR: AI+)

Ik merk dat..., dus ik pas me aan door... / Om misverstanden te voorkomen herhaal ik kort en vraag ik: klopt dat? / Ik leg het eenvoudig uit en vat het samen.

1. U merkt dat een cliënt met een andere culturele achtergrond andere beleefdheidsvormen en verwachtingen heeft dan u gewend bent. Wat doet u om misverstanden te voorkomen?

---
2. Een bewoner heeft een gehoor- of geheugenprobleem en begrijpt uw uitleg niet goed. Hoe past u uw manier van communiceren aan?

---

7. Schrijven: (QR: AI+)
